DEVRE : II CİLT : 33 İÇTİMA SENESİ : IV

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

Yetmiş Sekizinci İnikat

20 Haziran 1927 Pazartesi

MÜNDERECAT

	Sayfa
1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI	312
2. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI	312
1. — Urfa Mebusu Refet Beyin; Maarif teşkilatına mütedair kanunun 16 ncı maddesinin tadili hakkında olup Bütçe Encümeninde bulunan teklifi kanunisinin ruznameye alınmasına dair takriri.	312:313
3. — HAVALE EDİLEN EVRAK	313
Teklifler	**313**
1. — İdare Heyetinin, Şûrayı Devletin vazife mübaşereti tarihine kadar Memurin Muhakemat Encümeni ile Heyeti Azası hakkı huzurlarını ve mezkûr Encümen ve Heyet maaş ve tahsisatlarının Şûrayı Devlet bütçesinden tesviyesi hakkında teklifi kanunisi (2/659) (Bütçe Encümenine)	313
Mazbatalar	**314**
1. — Askerlik Mükellefiyeti hakkında (1/1130) numaralı kanun lâyihası ve Müdafaai Milliye, Adliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (Ruznameye)	314
2. — Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Hükümeti arasında akit ve imza olunan Ticaret Muahedenamesinin tasdiki hakkında (1/206) numaralı kanun lâyihası ve Ticaret ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (Ruznameye)	314
3. — İntihabı Mebusan Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında (1/1221) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)	314
4. — Askeri memnu mıntakalar kanunu lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Muhtelit Encümenleri mazbataları. (Ruznameye)	314
4. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD	314
1. — Ziraat ve baytar enstitüleriyle âli mektepleri tesisine ve ziraattedrisatının ıslahına ait kanunun ikinci defa reye vazı.	314,324:326
2. — Küçük zabitan maaşatı hakkındaki kanuna bazı mevad tezyiline dair (1/1089) numaralı kanun lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları.	314:317
3. — Sıvas Mebusu Rahmi Beyin, Oyun kâğıtlariyle Sinema filmlerinin hariçten celbi ve duvar takvim ilanlarının imtiyazının Hilâliahmere verilmesi hakkında (2/593) numaralı teklifi kanunisi ve Bütçe Encümeni mazbatası.	317: 321,327:329

Sayfa

4. — Memurin maaşatı hakkında (1/1168) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları. 321

Sayfa

5. — Kabotaj Kanununa bir madde tezyili hakkında (1/1203) numaralı kanun lâyihası ve Ticaret Encümeni mazbatası. 321:323

BİRİNCİ CELSE

Bed'i Müzakerat; Saat : 14,20

REİS : Hasan Bey

KÂTİPLER : Kâzım Bey (Giresun), Talat Bey (Çankırı)

REİS — Celse açılmıştır.

Zaptı sabık hulâsası okunacaktır.

1. — ZAPTI SABIK HULÂSASI

Yetmiş Yedinci İnikat

19 Haziran 1927 Pazar

Refet Beyin riyasetlerinde akdolunarak muallim ve muallim muavinleri hakkındaki kanunun tadiline dair olup, Bütçe Encümeninde bulunan teklifi kanuninin ruznameye ithali kabul ve nisaba iktiran etmemiş on dört kıta kanun tekrar reye vaz edildi.

Posta Kanununun bazı maddelerinin tadiline, 16 Nisan 1339 tarih ve 336 numaralı kanunun birinci maddesine bir fıkra tezyiline, Kayseri Belediyesince akdedilecek istikraza hazinenin kefaletine ve işgale uğrayan mahallerde vukubulan muamelâtı tasarrufiye hakkında olunacak muameleye dair teklif ve lâyihaların birinci müzakereleri icra olunur.

Gümrük komisyoncuları hakkındaki kanun lâyihası ile ziraat ve baytar enstitüleri tesisine vesaireye dair lâyihai kanuniye müstaceliyetle müzakere ve evvelkisi aynen kabul, diğeri tayini esami ile reye vaz edildi. Tasnifi ârâ neticesinde ikinci defa reye konulmuş olanların kabul edildiği ve birinci defa olarak reye konulan kanunun nisaba iktiran etmediği tebliğ edildikten sonra inikada nihayet verildi.

Kâtip
Giresun
Kâzım

Reis Vekili
Refet

Kâtip
Çankırı
Talât

REİS — Zaptı sâbık hulâsası hakkında mütalâa var mı?...

Zaptı sâbık hulâsası aynen kabul edilmiştir.

2. — RİYASET DİVANININ HEYETİ UMUMİYEYE MARUZATI

1. — Urfa Mebusu Refet Beyin, Maarif teşkilâtına mütedair kanunun 16 ncı maddesinin tadili hakkında olup, Bütçe Encümeninde bulunan teklifi kanunisinin ruznameye alınmasına dair takriri.

REİS — Takriri okutuyorum.

Riyaseti Celileye

Maarif Teşkilâtına dair kanunun 16 ncı maddesinin tadiline ait teklifi kanunim Maarif Encümeninde kabul edilerek ruznameye alınmıştı. Heyeti Umumiyede müzakeresi esnasında Gümüşhane Mebusu Hasan Fehmi Beyin teklifi üzerine Bütçe Encümenine verilmişti.

Esasen Bütçe Encümenini alâkadar kılmamaktadır. Bütçeyi ne tenkis ve ne de tezyit mahiyetindedir. Bütçe Encümeninin işlerinin çokluğu dolayısıyla mezkûr teklifi kanuni Bütçe Encümeninde üç aydır duruyor. Dahili nizamnamenin buna ait maddesine tevfikan ruznameye alınarak Heyeti Umumiyede müzakeresini rica eylerim efendim.

Urfa
Refet

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Bozok) — Efendim, bendeniz 16 Şubat tarihinde Memurin Kanununun bazı maddelerine zeyl olmak üzere bir teklifi kanuniide bulunmuştum. Dahiliye Encümeni intaç etti, Adliye Encümenine verdi, Adliye Encümeni henüz intaç etmedi. Teklifimi takdim edeli aradan üç ayı mütecaviz bir zaman geçtiği için nizamnamenin ol bapta bahşettiği salâhiyete binaen dün ruznameye alınmasını teklif etmiştim. Kavanin Müdiriyeti, Adliye Encümenine teklifin tevdiinden bugüne kadar henüz bir ay geçmiştir, nizamnamei dahili mucibince birbuçuk ay geçmesi şart olduğundan ruznameye koyamadık diyorlar. Malumu âliniz Meclis Riyaseti bir teklifi meclisin bütün encümenlerine havale etmek lâzım gelse her Encümende birer buçuk ay kalmak mı lâzımdır? Bendenizce aslolan ilk Encümene havale tarihinden itibarendir. Şayet ikinci encümen şayanı tehir görürse, birinci encümene bildirmek icabeder. Mademki bildirmemiştir, maruzatım veçhile bir buçuk ayda geçmiştir, takririmin ruznameye alınması hakkında karar verilmesini istirham ederim efendim.

REİS — Efendim, Süleyman Sırrı Beyin noktai nazarı istidradi bir mesele mahiyetindedir. Nizamnamenin 36 ncı maddesine taalluk ediyor. Yeni nizamnamenin 36 ncı maddesi şudur:

«Encümenlere muhavvel bir lâyiha veya teklif havalesi gününden nihayet bir buçuk ay içinde Heyeti Umumiyeye gönderilmek lâzım gelir.»

Lâyiha bütün encümenlere sevkedilmiş ise bütün encümenlerin müddeti bir buçuk ay mıdır, yoksa bir encümenin müddeti bir buçuk ay mıdır? Nihayet mesele 36 ncı maddenin tefsiri mahiyetindedir. Bilmiyorum mesele şifahen kabili hal midir?

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Bozok) — Lütfen madde tekrar okunursa Meclisi Âli tenevvür eder.

REİS — Madde eğer Encümen bu müddette müzakereyi neticelendirmezse esbabı mucibesini Heyeti Umumiyeye bildirir. Aksi takdirde mezkûr lâyiha veya teklifin doğrudan doğruya ruznameye alınmasını hükümet veya sahipleri istemek hakkını haizdirler. Bir Encümen tarafından diğerine muhavvel mesele on gün zarfında başarılmak ve kabil olamazsa esbabı mucibesi bildirilmek muktazidir diyor.

Şimdi, bir usul meselesi karşısındayız. Nihayet bu, 36 ncı maddenin tefsiri meselesidir. Bu meseleyi şifahi teklif üzerine müzakere edebilir miyiz, edemez miyiz? Bendeniz meseleyi şekli bir hale koymak için Süleyman Sırrı Beyin bir teklif vermesini muafık görüyorum. Bugün bu teklifi kabul eder, ruznameye alırız. Bendeniz meseleyi başka türlü kabili hal göremiyorum.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Bozok) — Efendim, 36 ncı maddenin başında Encümenlere muhavel diyor. Burada her encümeni ayrı ayrı zikretmek mümkün müdür? Tabii mümkün olmadığı için encümenlere deniyor.

Sonra maddenin sonunda : Bir encümen tarafından diğerine muhavvel meseleyi, on gün zarfında başarmak ve kabil olamazsa esbabı mucibesi bildirilmek müktazidir, deniyor. Esbabı mucibesini bildirmezse ne olur? Binaenaleyh bir buçuk ay zarfında intaç edilmemiştir. Bunun için ruznameye alınması icabeder. Bunun için tefsire ne lüzum vardır?

REİS — Bir takrir verseniz çok iyi olacak Süleyman Sırrı Bey!

Şimdi efendim, mesele bundan ibarettir :

Süleyman Sırrı Beyefendi, kendi teklifinin bir buçuk ay geçmesine nazaran ruznameye alınmasını talep ediyor. Bunun ruznameye alınması için tekrar bir takrir vermesi lâzımdır.

SÜLEYMAN SIRRI BEY (Bozok) — Evvelâ reye koyunuz efendim.

REİS — Şifahen nasıl reye koyarız?

Efendim, Urfa Mebusu Refet Beyin, Maarif Teşkilatına ait olan kanunun 16 ncı maddesinin tadili hakkındaki teklifinin müddeti geçmiştir. Doğrudan doğruya ruznameye alınmasını talep ediyor, bunu reyi âlinize arz edeceğim. Bütçe noktai nazarından Muvazenei Maliye Encümeninin bir mütalâası var mı?

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Hayır efendim yoktur.

REİS — Mezkûr teklifin ruznameye alınmasını kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

3. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Teklifler

1. — İdare heyetinin, Şûrayı Devletin vazifeye mubaşereti tarihine kadar Memurin Muhakemat Encümeni ile Heyeti azası hakkı huzurlarını ve mezkûr Encümen ve heyet maaş ve tahsisatlarının Şurayı Devlet bütçesinden tesviyesi hakkında teklifi kanunisi (2/659) (Bütçe Encümenine)

Mazbatalar

1. — Askerlik Mükellefiyeti hakkında (1/1130) numaralı kanun lâyihası ve Müdafaai Milliye, Adliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

2. — Türkiye Cumhuriyeti ile İsviçre Hükümeti arasında akit ve imza olunan Ticaret Muahedenamesinin tasdiki hakkında (1/206) numaralı kanun lâyihası ve Ticaret ve Bütçe Encümenleri mazbataları. (Ruznameye)

3. — İntihabı Mebusan Kanununun bazı maddelerinin tadili hakkında (1/1221) numaralı kanun lâyihası ve Dahiliye Encümeni mazbatası. (Ruznameye)

4. — Askeri memnu mıntıkalar kanunu lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Muhtelit Encümenleri mazbataları. (Ruznameey)

4. — MÜZAKERE EDİLEN MEVAD

1. — Ziraat ve baytar enstitüleriyle âli mektepleri tesisine ve ziraat tedrisatının ıslahına ait kanun.

REİS — Efendim, Ziraat ve baytar enstitüleriyle âli mektepleri tesisine ve ziraat tedrisatının ıslahına ait kanun ikinci defa olarak reyinize arz olunacaktır. Kabul edenler beyaz kabul etmeyenler kırmızı rey pusulası istimal buyursunlar.

Tercihan müzakeresi kararlaştırılan maddelere geldik.

Encümen, memurin maaşatı hakkındaki kanunun maddesini iade etti mi?

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Verdik efendim.

REİS — Henüz yukarıdadır, o halde yarın müzakere ederiz.

ŞAKİR BEY (Çatalça) — Eğer müsaade buyurulursa şimdi getirtiriz, biraz sonra müzakere olunur.

REİS — Pekâlâ efendim, iki defa müzakereye tabi olan ve fakat müstacelen müzakeresi teklif olunan maddelerden iki numaralı maddeyi Encümen geri alıyor.

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Çarşambaya kadar müzakeresinin tehirini rica ediyoruz efendim.

REİS — O halde müstaceliyeti de reye koymuyorum.

Yine iki defa müzakereye tabi maddelerden «Küçük Zabian Maaşatı hakkındaki Kanuna bazı mevad tezyiline dair Kanun lâyihası» nın müstacelen müzakeresi teklif olunuyor. Bunun, müstacelen müzakeresini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Haklarında müstaceliyet kararı verilen veya nizamnamemiz mucibince bir müzakereye tabi olan mevaddın birincisi henüz tevzi edilmemiştir. İkincisinin de bir maddesi Bütçe Encümenindedir. Bu madde hazır mı Şakir Beyefendi?

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Hayır, hazır değildir.

REİS — O halde o da kalacak. Şimdi müzakere edeceğimiz yegâne mevzu Küçük Zabitan Maaşatı hakkındaki Kanunun zeylidir.

2. — Küçük Zabitan Maaşatı hakkındaki Kanuna bazı mevad tezyiline dair (1/1089) numaralı Kanun lâyihası ve Müdafaai Milliye ve Bütçe encümenleri mazbataları.

REİS — Mazbatalar okunacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet Müsteşarlığı
Adet : 6/948

8 Mart 1927

Türkiye Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

Küçük Zabitan Maaşatı hakkındaki 22 Nisan 1341 tarih ve 648 numaralı Kanuna zeylen Müdafaai Milliye Vekâleti Celilesince tanzim edilen ve İcra Vekilleri Heyetinin 5 Mart 1927 tarihli içtimaında tezekkür ve Meclisi Âliye arzı tasvip olunan Kanun lâyihasiyle esbabı mucibe mazbatasının musaddak sureti leffen takdim olunmuştur.

Muktezasının ifasına ve neticesinin işarına müsaade buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Esbabı Mucibe

Hazar ve seferde talim ve terbiye ve inzibat hususunda ehemmiyeti azimesi derkâr olan küçük zabit ihtiyacının tehvini ve gedikli küçük zabitliğe rağbeti temin maksadiyle bazı menafi gösterilmesi muvafık ve zarurî görülmüş ve bu hususta ihzar edilen merbut lâyihai kanuniye arz ve takdim kılınmıştır efendim.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Müdafaai Milliye Encümeni
Adet : 29

17.3.1927

Müdafaai Milliye Encümeni Mazbatası

Riyaseto

Müdafaai Milliye Vekâletinin teklif ettiği küçük zabitan maaşatı hakkındaki 648 numaralı Kanuna

müzeyyel Kanun lâyihası Recep Beyin huzuriyle müzakere ve aynen kabul ettik.

Reis	Mazbata Muharriri
Ali	Ekrem
Aza	Aza
Musa Kâzim	İbrahim
Aza	Aza
Kılıç Ali	Rasim

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Karar No: 179
Kayıt No: 1/1089

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Küçük Zabitan Maaşatı hakkındaki 22 Nisan 1341 tarihli ve 648 numaralı Kanuna zeylen tanzim olunup, Heyeti Umumiyenin 12 . 3 . 1927 tarihli içtimaında Müdafaai Milliye ve Bütçe encümenlerine havale buyurulan Kanun lâyihası Müdafaai Milliye Encümeni mazbatasiyle birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla Müdafaai Milliye Vekâleti Müsteşarı Şefik Paşa hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Küçük zabit ihtiyacını tehvin ve gedikli küçük zabitliğe rağbeti temin maksadiyle tanzim ve teklif olunan işbu lâyihai kanuniye encümenimizce de esas itibariyle bilkabul birinci, ikinci ve üçüncü maddelerde ibareye ait bazı tashihat icra kılınmıştır.

Lâyihai kanuniyenin dördüncü maddesi üç hükmü ihtiva etmekte olup, gedikli küçük zabitlerden yirmi sene müddetle hüsnü hizmet edenlerin Askerî Tekaüt ve İstifa Kanununun onuncu maddesine tevfikan tekaüt edilmelerine ve hini tekaütlerinde kendilerine mükâfatı nakdiye verilmesine dair olan iki hükmün esbabı mucibedeki mütalaata binaen kabulü zarurî görülmüştür. Ancak, bunlardan aidatı tekaüdiye alınmaması hakkındaki hükmün kabulü muvafık görülememiş ve aidatı tekaüdiyenin maaşlarına zam suretiyle bilhesap tertibinden resen tevkif ve varidata irat kaydı münasip görülmüş olmakla mezkûr hüküm bu dairede beşinci madde olarak tadilen kabul olunmuştur.

Diğer maddeler dahi şekle ve ibareye ait bazı tashihatla ve numara tebeddülatiyle kabul olunmuşlardır.

Maruzatı aciyeye göre yeniden ihzar kılınan lâyihai kanuniye senei maliyenin hululüne mebni müstacelen müzakeresine müsaade buyurulmak istirhamiyle Heyeti Umumiyeye arz ve takdim kılınmıştır.

16 Haziran 1927

Reis	Mazbata Muharriri
Çatalca	Gaziantep
Şakir	Ali Cenani
Kâtip	Aza
İzmir	Diyarbekir
Ahmet Münir	Şeref
Aza	Aza
Gaziantep	Hakkâri
Ahmet Remzi	Asaf
Aza	Aza
Çorum	Ertuğrul
Mühendis Ziya	Doktor Fikret
Aza	Aza
Kütahya	İstanbul
Faik	Ali Rıza

Hükümetin Teklifi

Küçük Zabitan Maaşatı hakkındaki 22 Nisan 1341 tarih ve 648 Numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun

1. — Kıdemli küçük zabit unvanı gedikli küçük zabit ve kıdemsiz küçük zabit unvanı da küçük zabit olarak tebdil edilmiştir.

2. — Beş sene müddet gedikli küçük zabitlikte ehliyetle istihdam edildikten sonra hizmete devamı arzu edenlere şehrî ilâveten bir nefer tayını zammolunur ve bunlardan evli bulunanlara ayda beş lira ev kirası verilir.

3. — Gedikli küçük zabitlerden on sene hüsnü hizmetten sonra jandarma sınıfına geçmek isteyenler Jandarma Zabit mekteplerinde zabit vekilliğiyle bir kursu müteakip mülazimlikle Jandarma sınıfına nakledilirler.

4. — Gedikli küçük zabitlerden yirmi sene müddet hüsnü hizmet edenler 11 Ağustos 1325 tarih ve 143 numaralı Askerî Tekaüt ve İstifa Kanununun onuncu maddesine tevfikan son aldıkları maaş üzerinden tekaüt edilirler ve yedinci madde ahkâmından istisnaen bunlardan hizmetleri zarfında tekaüdiye alınmaz ve bunlara hini tekaütlerinde ayrıca beş yüz lira mükâfatı nakdiye verilir.

5. — Gedikli küçük zabitlere 15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi mucibince harcırah verilir.

6. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir. Bu kanuna mugayir ahkâm mülgadır.

7. — Bu kanunun icrayı ahkâmına Müdafaai Milliye, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

5 Mart 1927

Başvekil	Adliye Vekili
İsmet	İmzada bulunmadı
Müdafaai Milliye Vekili	Bahriye Vekili
Recep	İhsan
Dahiliye Vekili	Hariciye Vekili
M. Cemil	İmzada bulunmadı
Maliye Vekili	Maarif Vekâleti Vekili
Mustafa Abdülhalik	Doktor Refik
Nafıa Vekili	Ziraat Vekili
Hakkı Behiç	Mehmet Sabri
Ticaret Vekili	Sıhhiye ve Muaveneti İçtimaiye Vekili
Mustafa Rahmi	Doktor Refik

Bütçe Encümeninin Tadili

Küçük Zabitan Maaşatı hakkındaki 22 Nisan 1341 tarihli ve 648 numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun

Birinci Madde — Kıdemli küçük zabit unvanı gedikli küçük zabite ve kıdemsiz küçük zabit unvanı da küçük zabite tebdil edilmiştir.

İkinci Madde — Beş sene müddetle gedikli küçük zabitlikte ehliyetle istihdam edildikten sonra hizmete devamı arzu edenlere şehrî bir nefer tayınından ve bunlardan evli bulunanlara ayda ilâveten beş lira aile zammı ita olunur.

Üçüncü Madde — Gedikli küçük zabitlerden on sene hüsnü hizmetten sonra Jandarma sınıfına geçmek isteyenler Jandarma zabit mekteplerine zabit vekilliğiyle kabul ve tahsillerini kabul ve tahsillerini badelikmal mülazimlikle Jandarma sınıfına nakledilebilirler. Bu madde hükmünün on sene hüsnü hizmet eden Jandarma küçük zabitanına da şamildir.

Dördüncü Madde — Gedikli küçük zabitlerden yirmi şene müddetle hüsnü hizmet edenler 11 Ağustos 1325 tarihli Askerî Tekaüt ve İstifa Kanununun onuncu maddesine tevfikan son aldıkları maaş üzerinden tekaüt edilirler. Bunlara hini tekaütlerinde ayrıca beş yüz lira mükâfatı nakdiye verilir.

Beşinci Madde — Gedikli küçük zabitlere muhassas maaşattan tekaüt aidatı kesilmeyip, aidatı mezkûre miktarı maaşlarına zam suretiyle tertibinden ayrıca tevkif ve mahsup olunur.

Altıncı Madde — Gedikli küçük zabitlere 15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kararnamesi mucibince harcirah verilir.

Yedinci Madde — Bu kanun 1 Haziran 1927 tarihinden muteberdir.

Sekizinci Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Müdafaai Milliye, Dahiliye ve Maliye Vekilleri memurdur.

REİS — Efendim, lâyihanın heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı?.. (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Küçük Zabitan Maaşatı hakkında 22 Nisan 1341 tarihli ve 648 numaralı Kanuna Müzeyyel Kanun

Birinci Madde — Kıdemli küçük zabit unvanı gedikli küçük zabite ve kıdemsiz küçük zabit unvanı da küçük zabite tebdil edilmiştir.

REİS — Mütalaa var mı efendim?.. (Hayır sesleri) Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

İkinci Madde — Beş sene müddetle gedikli küçük zabitlikte ehliyetle istihdam edildikten sonra hizmete devamı arzu edenlere şehrî bir nefer tayını zam ve bunlardan evli bulunanlara ayda ilâveten beş lira aile zammı ita olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Üçüncü Madde — Gedikli küçük zabitlerden on sene hüsnü hizmetten sonra Jandarma sınıfına geçmek isteyenler Jandarma zabit mekteplerine zabit vekilliğiyle kabul ve tahsillerini badelikmal mülâzımlıkla Jandarma sınıfına nakledilebilirler. Bu madde hükmü on sene hüsnü hizmet eden Jandarma küçük zabitanına da şâmildir.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Dördüncü Madde — Gedikli küçük zabitlerden yirmi sene müddetle hüsnü hizmet edenler 11 Ağustos 1325 tarihli Askerî Tekaüt ve İstifa Kanununun onuncu maddesine tevfikan son aldıkları maaş üzerinden tekaüt edilirler. Bunlara hini tekaütlerinde ayrıca beş yüz lira mükâfatı nakdiye verilir.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Beşinci Madde — Gedikli küçük zabitlere muhassas maaşattan tekaüt aidatı kesilmeyip, aidatı mezkûre miktarı maaşına zam suretiyle tertibinden ayrıca tevkif ve mahsup olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Altıncı Madde — Gedikli küçük zabitlere 15 Mayıs 1325 tarihli Harcırah Kararnamesi mucibince harcırah verilir.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Yedinci Madde — Bu kanun 1 Haziran 1927 tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Sekizinci Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Müdafaai Milliye, Dahiliye ve Maliye vekilleri memurdur.

REİS — Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, bu kanunda tayini esamiye lüzum yoktur. Heyeti umumiyesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Efendim, geçen Perşembe günkü Heyeti Umumiye içtimaında sinema filmleriyle plâkların İstihlâk Resmine tabi tutulması hakkındaki lâyihai kanuniyenin Encümene iadesini rica etmiştim. Bununla beraber oyun kâğıtları inhisarına müteallik lâyiha da encümene gelmişti. Bu lâyihanın tefrik edilerek müzakeresine devam buyurulmasını istirham ederiz efendim.

REİS — Efendim, oyun inhisarı hakkındaki Kanunun tefrikan müzakeresini encümen talep ediyor (Muvafık sesleri) O halde bu kanunu müzakere edeceğiz.

3. — Sivas Mebusu Rahmi Beyin, Oyun kâğıtlariyle sinema filmlerinin hariçten celbi ve duvar takvim ilânlarının imtiyazının Hilâliahmere verilmesi hakkında (2/593) numaralı teklifi kanunîsi ve Bütçe Encümeni Mazbatası.

REİS — Mazbata okunacaktır.

Riyaseti Celileye

Vakti seferde yaralı ve hastaların vakti hazarda afatı tabiiye ve mesaibi ruzumerreden müteessir olanların imdatlarına yetişmek için teşekkül edip, bu uğurda çalışan Hilâliahmer Cemiyeti, Garp memleketlerinin salibiahmer cemiyetlerine verdikleri imtiyazlardan müstefit olarak tezyidi varidat eylediği takdirde şüphe yoktur ki mesai ve faaliyeti daha ziyade müsmir olur.

Avrupa memleketlerinde her nevi oyun kâğıtlarının ithal ve furuhtu imtiyazı salibiahmerlere verilmiştir. Hilâliahmerimizin de emsali gibi bu imtiyazdan müstefit olması pek tabiîdir.

Türk memleketinde Türk olmayan bir kaç kimsenin idare ve nevama inhisarında bulunmakta olan ve terbiyei milliye ve içtimaiyemizle sıkı rabıtası bulunan sinema filmlerinin hariçten memleketimize celbi ve duvar takvim ilânları gibi hususların imtiyazlarının en faydalı ve hayırlı bir cemiyet olan Hilâliahmere verilmesi cemiyetin faaliyetini daha ziyade müsmir kılacağından esbabı maruzaya mebni atideki teklifi kanunînin Meclisi Âliye arzını istirham eylerim efendim.

4 Haziran 1926
Sivas Mebusu
Rahmi

Sivas Mebusu Rahmi Beyin Teklifi
Kanun

Madde 1. — Her nevi oyun kâğıtlarının Türkiye'ye ithal ve furuhtu, hariçten sinema filmleri celbi, duvar ve takvim ilânları imtiyazları Hilâliahmer Cemiyetine verilmiştir.

Madde 2. — İşbu kanun tarihi neşrinden muteberdir.

Madde 3. — Bu kanunun icrasına Maliye ve Ticaret vekilleri memurdur.

Türkiye Cumhuriyeti
Başvekâlet 26 Teşrinisani 1927
Kalemi Mahsus Müdiriyeti
Adet : 6/4522

Büyük Millet Meclisi Riyaseti Celilesine

26 Temmuz 1926 tarih ve 6/2940 numaralı tezkereye zeyldir :

Oyun kâğıtlariyle sinema filmlerinin hariçten celbi ve duvar ve takvim ilânları imtiyazlarının Hilâliahmere verilmesi hakkında Sivas Mebusu Rahmi Bey tarafından verilen teklifi kanunînin, Cemiyetler kanununun birinci ve Belediye Vergi ve Resimleri Kanununun 14 ncü maddeleri ahkâmiyle taarruz etmekte olduğuna dair Ticaret Vekâletinden yazılan 31/1 Teşrinisani 1926 tarih ve 232/498 numaralı tezkerenin musaddak sureti takdim olunmuştur.

Mevzubahis teklifin müzakeresinden evvel Vekâletçe dermeyan olunan mütalaatın nazarı dikkate alınmasının temin buyurulmasını rica ederim efendim.

Başvekil
İsmet

Oyun kâğıtlariyle sinema filmlerinin hariçten celbi ve duvar ve takvim ilânları imtiyazlarının Hilâliahmere verilmesi hakkında Büyük Millet Meclisinde Sivas Mebusu Rahmi Bey tarafından ita kılınıp, Lâyiha Encümenine havale edildiği 30 Haziran 1926 tarihli ve 6/2940 numaralı tezkeresi devletleriyle iş'ar ve bir sureti irsal buyurulan teklifi kanunî Vekâleti acizece de mütalaa ve tetkik olundu.

Hilâliahmer Cemiyetinin memlekete ifa ve temin ettiği hizmetler her vakit lisanı sitayişle yâdedilecek bir ehemmiyeti haiz bulunduğu için mezkûr cemiyetin menabii varidatının tezyit ve teksiri zarurî olduğunda şüphe yoktur. Ancak oyun kâğıtlarının ve gerek sinema filmlerinin celb ve ithali imtiyazının Hilâliahmere itası halinde bu muamelât bir muamelei ticariye mahiyetinde olacağından bir cemiyeti hayriye olan Hilâliahmerin Cemiyetler Kanunu ahkâmına nazaran muamelâtı ticariye mahiyetinde bulunan bu kabil imtiyazatı alarak işletmesi kanunu mezkûrun birinci maddesi hükmiyle taaruz edebileceğinden Hilâliahmerin ticarî mahiyetindeki bu kabil işlerden istifade ve intifaı muhakkak addedildiği takdirde lâyihai kanuniyenin birinci maddesine mezkûr cemiyetin ticarî mahiyetteki işlerle iştigal edebileceğinin ilâvesi muvafık olur.

El ve duvar ilânlarına gelince, Belediye Vergi ve Resimleri Kanununun 14 ncü maddesinin son fıkrası mucibince bu kabil ilânlardan belediyelerce tanzim olunacak tarifeye göre resim istifa edilmektedir. Bu itibarla kanunu mezkûrla Hilâliahmere ita kılınacak imtiyazname ahkâmının telifi zarurîdir.

Hususatı maruzanın temini halinde vekâletçe başka bir mahzur görülmediği arz olunur efendim.

Ticaret Vekili
Mustafa Rahmi

Türkiye
Büyük Millet Meclisi
Bütçe Encümeni
Adet
Karar Numarası : 158
Kayıt Numarası : 2/593

Bütçe Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

Her nevi oyun kâğıdının Türkiye'ye ithal ve furuhtu, hariçten sinema filmleri celb ve ithal ve duvar ve takvim ilânları imtiyazlarının Hilâliahmer Cemiyetine verilmesi hakkında Sivas Mebusu Rahmi Bey tarafından izhar edilip, Encümenimize havale buyurulan teklifi kanunî ile buna müteallik Ticaret Vekili mütalaanamesi Maliye Vekili Mustafa Abdülhalik Bey hazır olduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

Ecnebi memleketlerinden bazılarında salibahmerlere bu kabil imtiyazat verilmektedir. Türkiye Hilâliahmer Cemiyetinin şimdiye kadar ifa ettiği mezkûr hizmetlere ilâveten şimdiden sonra dahi kendisinden beklenilmekte olan faaliyeti gösterebilmesi için muavenete mazhar kılınması lâzım geldiğinden bu teklif esas itibariyle şayanı tasvip görülmüştür.

Sinema filmlerinin ithal imtiyazı inhisar mahiyetinde olup, halkın zevkini alâkadar eden filmler üzerine sıkı tahdidat vaz'ı muvafık görülmediği gibi inhisardan tevellüt edecek zararların bu mevzuda tamamiyle tahakkuk edebileceği düşünülerek filmlerden bir nispeti muayyene dahilinde istihlâk resmi alınması tercih edilmiştir.

Duvar ilânları menfaati muhtelif cihetlere evvelce terk ve tahsis edilmiş bulunduğu ve duvar ve cep takvimlerinden ümit edilen menfaat tahassül edemedikten başka bir çok külfet ve masrafı davet edeceği mülahaza olunarak bunların makamına kaim olmak üzere gramofon plâklarından alınacak istihlâk resmiyle filmlerden alınacak istihlâk resminden mütehassıl varidatın yüzde yetmiş beş miktarının cemiyete terki maksadı temine kâfi bulunmuş ve bu esas dahilinde ayrıca bir kanun projesi tanzim edilmiştir. Oyun kâğıtları inhisarında bu kâğıtları inhisara tabi

tutmakta binnisbe az mahzur mevcut olduğu ve inhisarı tatbik nisbeten kolay olup, kaçakçılığın önüne geçilebileceği düşünülmüş ve cemiyete varidat olmak üzere iskambil vesaire oyun kâğıdı inhisarı kabul edilmiştir, Ancak, imtiyaz ve inhisarı mevzuatımıza tevfik ve bu hususta icabeden ahkâmı vaz eylemek iktiza ettiğinden tahassül edecek varidatın yüzde yetmiş beşi Hilâliahmer Cemiyetine terk ve tahsis edilmek üzere Devlet inhisarı şekli tercih olunmuş ve buna göre yeniden bir lâyihai kanuniye tanzim edilmiştir. Her iki lâyiha Heyeti Umumiyenin nazarı tasvibine arz olunur.

26 . 5 . 1927

Reis	Mazbata Muharriri
Çatalca	Gaziantep
Şakir	Teşkilatı Esasiye Kanununun 84 ncü maddesine mugayir olduğundan muhalifim.
	Alli Cenani
Aza	Aza
İzmir	Isparta
Ahmet Münir	Mükerrem
Aza	Aza
Çorum	Diyarbekir
Mühendis Ziya	Şeref
Aza	Aza
Gaziantep	Konya
Ahmet Remzi	Kâzım Hüsnü
Aza	Aza
Kütahya	Giresun
Faik	Musa Kâzım

Numara : 1118

Oyun Kâğıtları İnhisarı Hakkında Kanun

Birinci Madde — Her nevi oyun kâğıtları (Çocuklara mahsus oyuncak kâğıtları hariç) İthal, imal ve füruhtu Devlet inhisarındadır. Bu inhisar hükümetçe doğrudan doğruya veya bilvasıta idare edilebilir.

İkinci Madde — Oyun kâğıtları beher destesinin mal olduğu fiyat üzerine yüz kuruş inhisar resmi ilave olunarak satılır.

Bu inhisardan mütehassil varidattan yüzde yetmiş beşi Hilâliahmer Cemiyetine muavenet olmak üzere terk ve tahsis olunur.

Üçüncü Madde — Bu kanunun meriyeti tarihinden itibaren inhisar idaresinin müsaadesi haricinde oyun kâğıtları ithal ve imal ve füruhtu memnu olup, bu memnuiyete riayet etmeyenler hakkında Gümrük Kanununun 64 ncü maddesi tatbik ve yediklerinde bulunacak beher deste kâğıt için resmi muayyen on misli olarak istifa olunur.

Dördüncü Madde — Dahilde oyun kâğıdı imal edenler inhisar idaresinin müsaadesi mahsusasiyle ve ikinci maddede mezkûr resmi ita ve desteler üzerine alameti mahsusayı vaz eylemek şartiyle imalata devam edebilirler.

Beşinci Madde — Üzerinde inhisar idaresinin alameti mahsusasını haiz olmayan kâğıtları istimal edenlerden beher deste için beş misli inhisar resmi istiyfa olunur.

Altıncı Madde — Bu kanunun neşrinden mukaddem sipariş edilmiş bulunduğu vesaiki lazımesiyle ispat olunan oyun kâğıtları iki ay zarfında Türkiye gümrüklerine vürut etmek şartiyle inhisar idaresince malliyet fiyatlarından yüzde on zammiyle mubayaa veya resmi alınarak damga vazı suretiyle füruhtuna müsaade olunur.

Yedinci Madde — Hariçten ithal etmek üzere oyun kâğıdı sipariş etmiş bulunanlar bu kanunun neşrinden itibaren on beş gün zarfında sipariş ettikleri kâğıtların miktar, ecnas ve kıymetlerini mübeyyin bir beyannameyi inhisar idaresine veya mal dairelerine vermekle mükelleftir.

Sekizinci Madde — Bilumum oyun kâğıdı satıcıları bu kanunun neşrinden itibaren otuz gün zarfında ellerinde mevcut bulunan kâğıtların miktar, cins ve kıymetlerini müşir olmak üzere bir beyannameyi inhisar idaresine vermeye mecburdurlar. Bu beyannamelere göre mevcut oyun kâğıtlarından inhisar resmi evvelce verdikleri istihlak resimlerinin mahsubu suretiyle alınarak alameti mahsusa vaz olunur.

Dokuzuncu Madde — Yedinci ve sekizinci maddelerde zikredilen müddetler zarfında beyannamelerini vermemiş olan toptancılardan teahhür eden her gün için elli ve perakendecilerden on lira ceza alınır.

Onuncu Madde — Oyun kâğıtlarından 30 Eylül 1336 tarih ve 33 numaralı Kanun mucibince alınan istihlak resmi ilga olunmuştur.

On Birinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

On İkinci Madde — Bu Kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur. 21 Haziran 1921

REİS — Heyeti umumiyesi hakkında söz isteyen var mı? (Hayır sesleri) Maddelere geçilmesini kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Oyun Kâğıtları İnhisarı Hakkında Kanun

Birinci Madde — Her nevi oyun kâğıtlarının (Çocuklara mahsus oyuncak kâğıtları hariç) ithal, imal ve füruhtu devlet inhisarındadır. Bu inhisar hükümetçe doğrudan doğruya veya bilvasıta idare edilebilir.

REİS — Mütalaa var mı efendim? (Hayır sesleri) Birinci maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

İkinci Madde — Oyun kâğıtlarının beher destesinin mal olduğu fiyat üzerine yüz kuruş inhisar resmi ilave olunarak satılır.

Bu inhisardan müteheassil varidattan yüzde yetmiş beşi Hilâlahmer Cemiyetine muavenet olmak üzere terk ve tahsis olunur.

HAKKI TARIK BEY (Giresun) — Efendim, şimdiye kadar ne nispette istihlak resmi alınıyordu? Bunu öğrenmek istiyorum.

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Efendim, oyun kâğıtlarından 1334 tarihli Kanun mucibince alınmakta olan inhisar resmi elyevm yirmi beş kuruştan ibarettir. Bu miktar yeni arz edilen layihai kanuniye ile bir liraya çıkarılmaktadır. İnhisar resmi olan bu yüz kuruşun yüzde yetmiş beşi Hilâliahmere tahsis edilmek suretiyle yüzde yirmi beşi olan yirmi beş kuruşun hazineye varidat olarak muhafaza edilmesi iltizam olunmuştur.

REİS — Yani layihanın bütün menabii Hilâliahmere aittir. Başka mütalaa yoktur efendim. İkinci maddeyi reyinize arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun meriyeti tarihinden itibaren inhisar idaresinin müsaadesi hariçinde oyun kâğıtları ithal ve imal ve füruhtu memnu olup, bu memnuiyete riayet etmeyenler hakkında Gümrük Kanununun 64 ncü maddesi tatbik ve yediterinde bulunacak beher deste kâğıt için resmi muayyen on misli olarak istiyfa olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Dördüncü Madde — Dahilde oyun kâğıtları imal edenler inhisar idaresinin müsaadei mahsusasiyle ve ikinci maddede mezkûr resmi ita ve desteler üzerine alâmeti mahsusayı vaz eylemek şartiyle imallata devam edebilirler.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Beşinci Madde — Üzerinde inhisar idaresinin alâmeti mahsusasını hâiz olmayan kâğıtları istimal edenlerden beher deste için beş misli inhisar resmi istiyfa olunur.

REİS — Maddeyi kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Altıncı Madde — Bu kanunun neşrinden mukaddem sipariş edilmiş bulunduğu vesaiki lazimesiyle isbat olunan oyun kâğıtları iki ay zarfında Türkiye gümrüklerine vürut etmek şartiyle inhisar idaresince maliyet fiyatlarına yüzde on zammiyle mubayaa veya resmi alınarak damga vazı suretiyle füruhtuna müsaade olunur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul olunmuştur.

Yedinci Madde — Hariçten ithal etmek üzere oyun kâğıdı sipariş etmiş bulunanlar bu kanunun neşrinden itibaren on beş gün zarfında sipariş ettikleri kâğıtların miktar, cinsi ve kıymetlerini mübeyyin bir beyannameyi inhisar idaresine veya mal dairelerine vermekle mükelleftir.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Sekizinci Madde — Bilumum oyun kâğıdı satıcıları bu kanunun neşrinden itibaren otuz gün zarfında ellerinde mevcut bulunan kâğıtların miktar, cinsi ve kıymetlerini müşir olmak üzere bir beyannameyi inhisar idaresine vermeye mecburdurlar. Bu beyannamelere göre, mevcut oyun kâğıtlarından inhisar resmi evvelce verdikleri istihlak resimlerinin mahsubu suretiyle alınarak alâmeti mahsusa vaz olunur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Dokuzuncu Madde — Yedinci ve sekizinci maddelerde zikredilen müddetler zarfında beyannamelerini vermemiş olan toptancılardan teahhür eden her gün için elli ve perakendecilerden on lira ceza alınır.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Onuncu Madde — Oyun kâğıtlarından 30 Eylül 1336 tarihli ve 33 numaralı Kanun mucibince alınan istihlak resmi ilga olunmuştur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

On Birinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

On İkinci Madde — Bu Kanunun hükmünü icraya Maliye Vekili memurdur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Efendim, kanun tayini esami ile reye arz edilecektir. Kabul edenler beyaz, kabul etmeyenler kırmızı rey pusulası verecekilerdir.

4. — Memurin maaşatı hakkında (1/1168) numaralı kanun layihası ve Dahiliye, Maliye ve Bütçe encümenleri mazbataları. (1)

REİS — Efendim, memurin maaşatı hakkındaki kanun lâyihasının Encümene giden maddeleri Encümenden gelmiştir.

19, 26, 27 nci maddeler Encümene gitmişti. 19 ncu madde tayyedilmiştir. 26 ncı ve 27 nci maddeler tadil olunmuştur.

Kanunun unvanı da - Maaş kanunu - olarak kabul olunmuştur. Yani memurin kelimesi kaldırılmıştır. Şimdi efendim, 26 ncı maddeyi okuyoruz :

Yirmi Altıncı Madde — Yeniden bir rütbeli askeriyeyi ihraz edenler veya terfi eyleyenler tayin veya terfii amir olan kararı âlî metninde muharrer tarihi takip eden ay iptidasından itibaren maaş veya zamma müstehak olurlar.

REİS — Yirmi altıncı maddeyi bu tadil veçhile reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Yirmi Yedinci Madde — 9 Cemazüyelevvel 1290 tarihli Harcırah Kanunnamesi ve müzeyyelatı ve on bir Ağustos 1325 tarihli Mülkiye Tekaüt Kanununun 29 ncu maddesinin 2, 3, 5 nci fıkraları ile 11 Ağustos 1325 tarihli Askeri Tekaüt ve İstifa Kanununun 59 ncu maddesinin 3, 4 ve 5 nci fıkraları ve memurin hizmeti askeriyelerini lifa esnasında maaşlarının sureti tediyesi hakkındaki 14 Şubat 1332 tarihli Kanun ve 15 Mayıs 1335 tarihli Harcırah Kanunnamesinin 28 nci maddesi ve 1341 senesi Muvazene Kanununun 47 nci maddesiyle 61 nci maddesinin birinci ve üçüncü fıkraları ahkâmı mülgadır.

(1) *Evveliyatı 76 ncı inikat zabıt ceridesindedir.*

REİS — Mütalaa var mı efendim? Taalluk ettiği bütün ahkâm cem edilmiştir. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler lütfen el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 28. — İşbu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

Madde 29. — İşbu Kanunun icrayi ahkâmına İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Kanunun heyeti umumiyesinin reye vaz'ından evvel müsaade buyurulursa usul hakkında bir maruzatım var. On dokuzuncu maddenin tayyı ile gerek evvelce ve gerek şimdi kabul edilmiş olan maddelerin numaralarının tebdili lâzım gelecektir. Bu cihet tashih edilmek üzere Heyeti umumiyesinin reye vaz'ını rica ederiz efendim.

REİS — Encümen 19 ncu maddenin tayyına lüzum görmüştür, arz ettim, kabul ettiniz. Şu halde maddelerin numaraları değişmiş oluyor. Bir maddenin çıkmasından dolayı diğer maddelerin numaraları değişiyor. O suretle tashihinden sonra Heyeti Umumiyesini reye arz ediyorum. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Kabul edilmiştir.

5. — Kabotaj Kanununa bir madde tezyili hakkında. (1/1203) numaralı kanun lâyihası ve Ticaret Encümeni mazbatası. (1)

REİS — Kabotaj Kanununun dördüncü maddesinin tadili hakkındaki lâyiha, Çorum Mebusu Mustafa Beyin, nazarı itibara alınan takriri üzerine Encümene verilmişti. Encümen bu lâyihayı getirmiştir. Müsaade buyurursanız okuyalım.

Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye ve Limanlarla Karasuları Dahilinde İcrayı Sanat ve Ticaret Hakkındaki 19 Nisan 1926 Tarihli ve 815 Numaralı Kanunun Dördüncü Maddesini Muaddil Kanun

Birinci Madde — Türkiye sahillerinde nakliyatı bahriye ve limanlarla karasuları dahilinde icrayı sanat ve ticaret hakkındaki 19 Nisan 1926 tarihli ve 815 numaralı kanunun dördüncü maddesi berveçhiati tadil olunmuştur:

(1) *Evveliyatı 76 ncı inikat zabıt ceridesindedir.*

Dördüncü Maddei Muaddele — Türkiye sahillerinde tahlisiye işleriyle iştigal etmek üzere teşekkül edecek Türk Anonim Şirketleri hisse senedatının yüzde elli biri nama muharrer ve Türklere muhtes olmak şarttır.

Mütebaki yüzde kırk dokuzu hamiline ait olabilir. Keza bu maksatla teşekkül edecek Türk limitet şirketlerinde dahi şirket sermayesinin yüzde elli biri Türklere muhtes bulunmak şartiyle yüzde kırk dokuzu ecanibe ait olmak caizdir. Türklere tahsisi icabeden miktar hissenin gerek anonim, gerek limitet şirketlerde Türklerden talip zuhur edinceye kadar ecanip tarafından iştira ve tasarrufuna hükümetçe müsaade olunabilir. Ancak bu takdirde şirketlerin teşekkülü tarihinden itibaren üç sene zarfında Türklerden talep vuku buldukça hisse senedatından yüzde elli bire kadar miktarın kıymeti muharrereleriyle Türklere veya hükümetçe lüzum görüldüğü takdirde Türklere muhtes kısmından bakiye kalacak miktarın her zaman hükümet emrine devri şirket namına taahhüt edilmek meşruttur. Bundan başka hükümet muvakkaten ve hiç bir hak temin etmemek şartiyle ecnebi tahlisiye gemilerinin icrayı sanat etmelerine ve Türk tahlisiye gemilerinde ecnebi mütehassıs ve kaptan ve mütehassıs tayfa istihdamına müsaade edebilir, İşbu madde ahkâmından istifade edecek tahlisiye şirketlerinin kullanacakları vesaitin sigortalı bulunması ve kuvvet ve vüsat ve metaneti hakkında Ticaret Vekâletince tayin edilecek şeraiti haiz olması şarttır.

İkinci Madde — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu kanunun ahkâmını icraya Ticaret Vekili memurdur.

REİS — Efendim, tevdi edilen takrir üzerine Encümen esas kanunun bir maddesini tadile lüzum görmüş. Kanunun eski metnini kabili telif bulmamış ve esas kanunun bir maddesinin tadiline lüzum görmüş. Şu halde kabotaj kanununun bir maddesi okunan şekilde tadil ediliyor. Encümenin teklifi budur.

DOKTOR MUSTAFA BEY (Çorum) — Tabı ve tevzi edilmek lâzımdır.

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Heyeti muhteremeye arz etmiş olduğumuz şekil, dünkü müzakere esnasında verilen takrirler nazarı itibara alınmak suretiyle lâyihanın muaddel şeklidir.

Dünkü müzakerede Çorum Mebusu Mustafa Beyefendi, Türklere mahsus senedatın Türkler tarafından alınamayacak olan bakiyesi doğrudan doğruya hükümet tarafından alınır, şeklinde bir noktai nazar serdetmişlerdi. Bunu hiç bir kayda tabi olmaksızın hükümet için mecburiyeti tazammun eden bir şekilde kabul etmeyi Encümeniniz faydalı telâkki etmemiştir. Ancak teşekkül eden şirketlerde hükümet lüzum gördüğü takdirde hiç bir zaman mukayyet olmaksızın istedikçe kıymeti muharrerleri üzerinden yüzde elli bire kadar, Türkler tarafından alınmamış olan hisse senedatı bakiyesini veya tamamını şirketten almak hakkını muhafaza ediyor. Bu suretle zuhuru muhtemel her hangi bir mahzur mevcut ise o mahzuru bertaraf etmek yolunda Encümeniniz tedbir ittihaz etmiş bulunuyor. Encümeniniz Mustafa Beyefendinin noktai nazarlarını bu suretle varit görmüş, ve onu şekli muaddelde temin ettiğine kanaat etmiştir.

Ali Cenani Beyefendinin takrirlerinde, Türkiye sularında icrayı sanat etmelerine müsaade edilecek olan ecnebi tahlisiye gemilerinin ve sermayelerinin yüzde kırk dokuzu ecnebi bulunmasına ve hamiline muharrer olmasına müsaade edilen şirketlere ait tahlisiye sefainin hiç bir kontrola ve kayda tabi tutulmaksızın bırakılması mahzurlu olacağı fikri serdedilmişti. Encümeniniz bu noktai nazarı da şayanı ehemmiyet görmüştür ve arz etmiş olduğumuz bu dördüncü muaddel maddenin son fıkrasını bu esasa göre tertip etmiştir. Dördüncü muaddel madde, 1926 senesinde Heyeti Muhteremenin kabul etmiş olduğu Türkiye sularında icrayı sanat ve ticaret şeraitini tayin eden kanunun bir maddesini tadil şeklindedir. Eski şekil, yeni arz edilmiş olan muadel madde metninde esasen dahildir.

EMİN BEY (Eskişehir) — Efendim, kabotaj Kanunu tadil ediliyor denince bendeniz çok ürktüm. Esbabı da Lozan'da İsmet Paşa Hazretlerinin bu işle ne kadar uğraştığını, ne kadar müdafaa ettiğini ve bizim de burada kabotajı kapitülasyonların bir rüknü esasisi olarak telâkki ettiğimizi düşünerek kanun muaddel bir şekilde gelecek diye bendeniz korkuyordum. Gerçi son şekil öyle değil, doğrudan doğruya bir tahlisiyeye ait kalıyor. İlk şeklinde bütün inkişaf etmekte olan Türk gemilerinin hakkını veriyorduk. Bendeniz diyorum ki acaba buna ihtiyaç var mıdır? Bugün her yerde cümlemizin iftiharla meşhudumuz olan Türk faaliyeti bu tahlisiyeye vesaireye azmı gelecektir? Zannederim milletin üzerinde himaye olursa, millet her başladığı işte muvaffak olur. Bendenizce bu gibi şeyin ismini bile anmamalı ve bu gibi şey Meclisin içine her ne şekilde olursa olsun girme-

melidir. İsterse sevap olsun, Binaenaleyh Encümenin bu son tadili - ki bendeniz rahatsızdım, Encümende bulunamadım - tekrar Encümene gelsin de daha iyi tetkik ederek, ne lâzımsa düşünerek yapalım. Encümene havalesini rica ederim.

REİS — Efendim, Emin Beyefendinin hulâsai mütalaatı esasen kabotaj maddesini tadil eden Muvazenei Maliye Encümenininin tadilini aynı zamanda Ticaret Encümeninde de müzakere edilmesi mesailindedir. (Doğru sesleri)

ŞAKİR BEY (Çatalca) — Zaten dün müzakere edilmiş olan lâyihai Ticaret Encümeninin lâyihası idi. Yeniden Ticaret Encümeninin görmesine hacet yoktur.

REİS — Efendim, Encümene tevdi edilen takrir hükümetin, satılan hisse senedatına iştirak edip etmemesi hakkındadır. Encümene tevdi edilen takrir bundan ibarettir. Encümen bu meseleyi kabili terviç görmemiş, fakat esas maddeyi de kabili telif bulmadığından doğrudan doğruya kabotaj kanununun bir maddesinin tadiline gitmiştir. Kabotaj Kanununun tadili Muvazenei Maliye Encümeninden evvel taallûk ettiği Ticaret Encümenine aittir. (Doğru sesleri)

Binaenaleyh, bu tadil teklifinin Ticaret Encümenine verilmesi kanaatındeyim, Usul noktai nazarından bu tadil teklifinin Ticaret Encümenine havalesini reyinize arz edeceğim. Kabul edenler lütfen el kaldırsın... Kabul etmeyenler el kaldırsın... Ticaret Encümenine havalesi kabul edilmiştir.

Reylerini istimal buyurmayan arkadaşlar lütfen reylerini istimal etsinler. İstihsali ârâ muamelesi hitam bulmuştur.

Efendim, neticei ârâyı arz ediyorum:

Ziraat ve baytar enstitüleriyle âli mektepleri tesisine ve Ziraat tedrisatının ıslahına ait kanunun ârâsına (157) zat iştirak etmiştir. (3) müstenkif vardır. Kanun (154) reyle kabul edilmiştir.

Oyun kâğıtları inhisarı hakkındaki kanunun ârâsına (133) zat iştirak etmiştir. (2) müstenkif vardır. Muamele tamam değildir, tekrar reyinize arz edilecektir.

Ruznamemizde başka müzakere edilecek mevad kalmadığından yarın on dörtte içtima edilmek üzere inikada nihayet veriyorum.

Hitamı İnikat; Saat : 15,00

Ziraat ve Baytar Enstitüleriyle Âli Mektepleri Tesisine ve Ziraat Tedrisatının Islahına Dair Olan Kanunun İkinci Defa Reye Vazı Neticesi :

(Kanun kabul edilmiştir)

Âza adedi	:	287
Reye iştirak edenler	:	157
Kabul edenler	:	154
Reddedenler	:	—
Müstenkifler	:	3
Reye iştirak etmeyenler	:	129
Münhaller	:	1

[Kabul Edenler]

AFYON KARAHİSAR
Ali B.
İzzet Ulvi B.
Musa Kâzım B.
Sadık B.

AMASYA
Ali Rıza B.
Esat B.
Nafiz B.
İhsan B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Hasan Sıtkı B.
Rasih B.

ARDAHAN
Talât B.

ARTVİN
Hilmi B.

AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galib B.
Mithat B.
Tahsin B.

BEYAZID
Şefik B.

BİGA
Mehmet B.

BOLU
Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.
Şükrü B.

BOZOK
Ahmet Hamdi B.
Süleyman Sırrı B.

BURSA
Mustafa Fehmi B.
Refet B.

CANİK
Cavit Paşa
Süleyman Necmi B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Talât B.
Ziya B.

ÇATALCA
Şakir B.

ÇORUM
Dr. Mustafa B.
İsmail Kemal B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Mazhar Müfit B.
Necip Ali B.
Yusuf B.

DERSİM
Feridun Fikri B.

DİYARIBEKİR
Cavit B.
İbrahim Tâli B.
Zülfi B.

EDİRNE
Cafer Tayyar Paşa
Faik B.
Hüseyin Rıfkı B.

ELÂZİZ
Hüseyin B.
Mustafa B.
Muhittin B.
Süleyman B.

ERGANİ
İhsan Hâmit B.
Kâzım Vehbi B.

ERTUĞRUL
Halil B.
Rasim B.

ERZİNCAN
Sabit B.

ERZURUM
Fahri B.
Câzim B.

ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
Emin B.

GAZİAYINTAP
Ali Cenanî B.
Şahin B.

GELİBOLU
Celâl Nuri B.

GENÇ
Muhittin B.

GİRESUN
Hâcim Muhittin B.
Hakkı Tarık B.
Kâzım B.
Şevket B.

GÜMÜŞHANE
Zeki B.

ISPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
İbrahim B.
Mükerrem B.

İÇEL
Dr. Tevfik B.
Emin B.

İSTANBUL
Ali Rıza B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
Hamdi B.
İhsan Paşa
Tevfik Kâmil B.
Ziyaettin B.

İZMİR
Mustafa Rahmi B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.

KARESİ
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.

KASTAMONU
Ali Nazmi B.
Ali Rıza B.
Halit B.

KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Dr. Halit B.

KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
Şevket B.

KIRŞEHİR
Lûtfi Müfit B.
Refik İsmail B.
Yahya Galip B.

KOCAELİ
İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Ragıp B.

KONYA
Eyüp Sabri B.
Fuat B.
Mustafa B.
Nâlim Hâzım B.
Tevfik Fikret B.

KOZAN
Ali Şadi B.

KÜTAHYA
Faik B.
Nuri B.
Ragıp B.
Rıza B.

MALATYA
Bedir B.
Dr. Hilmi B.
Reşit B.

MARDİN
Abdülgani B.
Abdülrezzak B.
Ali Rıza B.
Necip B.

MENTEŞE
Yunus Nadi B.

MUŞ
İlyas Sami B.
Osman Kadri B.
Rıza B.

NİĞDE
Ata B.
Galip B.
Halit B

ORDU
Halil Sıtkı B.

RİZE
Esat B.

SARUHAN
Dr.Salim B.
Ethem B.
Kemal B.
Mehmet Sabri B.
Mustafa Fevzi B.
Yaşar B.

SİİRD
Halil Hulki B.

SİNOP
Yusuf Kemal B.

SİVAS
Muammer B.
Rahmi B.
Şemsettin B.

SİVEREK
Mahmut B.

ŞARKİ KARAHİSAR
Ali Rıza B.
İsmail B.
Mehmet Emin B.

TEKİRDAĞ
Cemil B.

TOKAD
Emin B.
Mustafa Vasfi B.

TRABZON
Abdullah B.
Hasan B.
Rahmi B.
Süleyman Sırrı B.

URFA
Ali B.
Refet B.
Saffet B.

VAN
Hakkı B.
Münip B.

ZONGULDAK
Halil B.
Ragıp B.
Yusuf Ziya B.

[Müstenkifler]

ERGANİ
İhsan B.

ERZURUM
Raif B.

MERSİN
Besim B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA
İsmail Safa B.
Kemal B.
Zamir B.

AFYON KARAHİSAR
Kâmil B. (M.)
Ruşen Eşref B.

AKSARAY
Besim Atalay B.
Mustafa Vehbi B.
Neşet B.

ANKARA
Ali B.
Ali Fuat Paşa
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
Hilmi B.
Şakir B.

ANTALYA
Murat B.

ARDAHAN
Tahsin B.

BEYAZID
Süleyman Sudi B. (M.)

BİGA
Samih Rifat B.
Şükrü B.

BİTLİS
Muhittin Nami B.

BOLU
Falih Rıfkı B.
Mehmet Vasfi B.

BOZOK
Avni B.
Salih B.

BURDUR
Hüseyin Baki B.
Mustafa Şeref B.

BURSA
Necati B.
Nurettin Paşa
Osman Nuri B.

CANİK
Talât Avni B.

CEBELİBEREKET
Avni Paşa (M.)
İhsan B. (V.)

ÇORUM
İsmet B.

DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Haydar Rüştü B.

DERSİM
Ahmet Şükrü B.

DİYARIBEKİR
Feyzi B.
Şeref B.

ERTUĞRUL
Ahmet İffet B.
Dr. Fikret B.
İbrahim B.

ERZİNCAN
Abdülhak B.

ERZURUM
Hâlet B. (M.)
Münir Hüsrev B.
Ziyaettin B. (M.)

ESKİŞEHİR
Abdullah Azmi B. (M.)

GAZİAYINTAP
Ahmet Remzi B.
Ferit B.
Kılıç Ali B.

GİRESUN
Tahir B.

GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B.
Hasan Fehmi B.

HAKKÂRİ
Asâf B. (İ. Â.)
Nazmi B.

İSTANBUL
Ahmet Muhtar B.
Akçoraoğlu Yusuf B. (M).
Behiç B. (V.)
Dr. Refik B. (V.)
Edip Servet B.

Fuat B.
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
Kâzım Karabekir Paşa

İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Kâmil B. (M.)
Mahmut Celâl B.
Mamhut Esad B. (V.)
Mustafa Necati B. (V.)
Saraçoğlu Şükrü B.

KARESİ
Ahmet Süreyya B.
Ali Şuuri B.
Haydar Adil B. (M.)
Hulûsi B. (M.)
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Vehbi B. (M.)

KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Ömer B.

KASTAMONU
Hasan Fehmi B.
Mehmet Fuat B.
Necmettin Molla B.
Veled Çelebi B.

KAYSERİ
Sabit B.
Zeki B.

KOCAELİ
Mustafa B.
Saffet B.

KONYA
Bekir B. (M.)
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa Feyzi B.
Refik B.

KOZAN
Ali Salip B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Recep B. (V.)

MALATYA
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
Nurettin B.

MARDİN
Yakup Kadri B.

MENTEŞE
Esat B. (M.)
Şükrü Kaya B.

MERSİN
Niyazi B.

NİĞDE
Ebubekir Hâzım B.

ORDU
Faik B. (M.)
Hamdi B.
İsmail B.
Recai B.

RİZE
Ali B.
Ekrem B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.

SARUHAN
Nafiz B.

SİİRD
Mahmut B.

SİNOP
Dr. Rıza Nur. B.
Recep Zühtü B.

SİVAS
Dr. Ömer Şevki B
Rasim B. (İ. Â.)
Ziyaettin B.

SİVEREK
Halil Fahri B.
Kadri Ahmet B.

TEKİRDAĞ
Faik B.

TOKAD
Bekir Sami B.
Kâmil B. (M.)

TRABZON
Ahmet Muhtar B.
Nebizade Hamdi B.
Şefik B.

URFA
Dr. Refet B.

VAN
İbrahim B.

ZONGULDAK
Tunalı Hilmi B. (M.)

Oyun Kâğıtları Hakkındaki Kanunun Neticei Ârâsı

(Nisap yoktur.)

Âza adedi	:	287
Reye iştirak edenler	:	133
Kabul edenler	:	131
Reddedenler	:	—
Müstenkifler	:	2
Reye iştirak etmeyenler	:	153
Münhaller	:	1

[Kabul Edenler]

AFYON KARAHİSAR
Ali B.
İzzet Ulvi B.
Kâmil B.
Musa Kâzım B.
Sadık B.

AMASYA
Ali Rıza B.
Esat B.
Nafiz B.

ANKARA
Ali B.
İhsan B.
Şakir B.

ANTALYA
Ahmet Sâki B.
Hasan Sıtkı B.

ARDAHAN
Tahsin B.
Talât B.

ARTVİN
Hilmi B.

AYDIN
Dr. Mazhar B.
Dr. Reşit Galib B.
Tahsin B.

BEYAZID
Şefik B.

BİGA
Mehmet B.

BOLU
Cevat Abbas B.
Dr. Emin Cemal B.

BOZOK
Ahmet Hamdi B.

BURSA
Mustafa Fehmi B.

CANİK
Cavit Paşa
Süleyman Necmi B.

ÇANKIRI
Mustafa Abdülhalik B.
Rifat B.
Ziya B.

ÇORUM
Dr. Mustafa B.
İsmail Kemal B.
Münir B.
Ziya B.

DENİZLİ
Mazhar Müfit B.
Necip Ali B.
Yusuf B.

DİYARIBEKİR
Cavit B.
İbrahim Tâli B.
Zülfi B.

EDİRNE
Faik B.
Hüseyin Rıfkı B.

ELÂZİZ
Hüseyin B.
Mustafa B.
Muhittin B.
Süleyman B.

ERGANİ
Kâzım Vehbi B.

ERTUĞRUL
İbrahim B.
Rasim B.

ERZURUM
Bahri B.
Câzim B.
Hâlet B.
Raif B.

ESKİŞEHİR
Ali Ulvi B.
Emin B.

GAZİAYINTAP
Ali Cenanî B.
Ferit B.
Şahin B.

GELİBOLU
Celâl Nuri B.

GİRESUN
Hâcim Muhittin B.
Şevket B.
Tahir B.

GÜMÜŞHANE
Cemal Hüsnü B.

ISPARTA
Hüseyin Hüsnü B.
Mükerrem B.

İÇEL
Dr. Tevfik B.
Emin B.

İSTANBUL
Ali Rıza B.
Dr. Hakkı Şinasi Paşa
İhsan Paşa
Ziyaettin B.

İZMİR
Mustafa Rahmi B.
Münir B.
Osmanzade Hamdi B.

KARESİ
Mehmet Cavit B.
Osman Niyazi B.

KASTAMONU
Ali Nazmi B.
Hasan Fehmi B.

KAYSERİ
Dr. Halit B.

KIRKLARELİ
Şevket B.

KIRŞEHİR
Lûtfi Müfit B.
Refik İsmail B.

KOCAELİ
İbrahim B.
İbrahim Süreyya B.
Ragıp B.

KONYA
Eyüp Sabri B.
Fuat B.
Mustafa Feyzi B.
Naim Hâzım B.
Tevfik Fikret B.

KOZAN
Ali Şadi B.

KÜTAHYA
Faik B.
Ragıp B.
Recep B.
Rıza B.

MALATYA
Bedir B.
Reşit B.

MARDİN
Abdülgani B.
Ali Rıza B.

MENTEŞE
Yunus Nadi B.
MUŞ
İlyas Sami B.
NİĞDE
Ata B.
Galip B.
Halit B.
ORDU
Halil Sıtkı B.
SARUHAN
Dr. Saim B.
Ethem B.
Kemal B.
Nafiz B.
Yaşar B.
SİVAS
Dr. Ömer Şevki B.
Muammer B.
Rahmi B.
Şemsettin B.
Ziyaettin B.
SİVEREK
Mahmut B.
ŞARKİ KARAHİSAR
İsmail B.
TEKİRDAĞ
Cemil B.
Falik B.
TOKAD
Emin B.
Mustafa Vasfi B.
TRABZON
Abdullah B.
Süleyman Sırrı B.
URFA
Ali B.
Dr. Refet B.
Refet B.
Saffet B.
VAN
Hakkı B.
Münip B.
ZONGULDAK
Halil B.
Yusuf Ziya B.

[Reye İştirak Etmeyenler]

ADANA
İsmail Safa B.
Kemal B.
Zamir B.
AFYON KARAHİSAR
Ruşen Eşref B.
AKSARAY
Besim Atalay B.
Mustafa Vehbi B.
Neşet B.
ANKARA
Ali Fuat Paşa
Gazi Mustafa Kemal Paşa (Reisicumhur)
Hilmi B.
ANTALYA
Murat B.
Rasih B.
AYDIN
Mithat B.
BEYAZID
Süleyman Sudi B.
BİGA
Samih Rifat B.
Şükrü B.
BİTLİS
Muhittin Nâmi B.
BOLU
Fallih Rıfkı B.
Mehmet Vasfi B.
Şükrü B.
BOZOK
Avni B.
Salih B.
Süleyman Sırrı B.
BURDUR
Hüseyin Bâkî B.
Mustafa Şeref B.
BURSA
Necati B.
Nurettin Paşa
Osman Nuri B.
Refet B.
CANİK
Talât Avni B.
CEBELİBEREKET
Avni Paşa (M.)
İhsan B. (V.)
ÇANKIRI
Talât B.
ÇATALCA
Şakir B.
ÇORUM
İsmet B.
DENİZLİ
Dr. Kâzım B.
Haydar Rüştü B.
DERSİM
Ahmet Şükrü B.
Feridun Fikri B.
DİYARIBEKİR
Feyzi B.
Şeref B.
ERGANİ
İhsan B.
İhsan Hâmit B.
ERTUĞRUL
Ahmet İffet B.
Dr. Fikret B.
Halil B.
ERZİNCAN
Abdülhak B.
Sabit B.
ERZURUM
Münir Hüsrev B.
Ziyaettin B. (M.)
ESKİŞEHİR
Abdullah Azmi B. (M.)
GAZİAYINTAP
Ahmet Remzi B.
Kılıç Ali B.
GENÇ
Muhittin B.
GİRESUN
Hakkı Tarık B.
Kâzım B.
GÜMÜŞHANE
Hasan Fehmi B.
Zeki B.
HAKKÂRİ
Asâf B. (İ. Â.)
Nazmi B.
ISPARTA
İbrahim B.
İSTANBUL
Ahmet Muhtar B.
Akçoraoğlu Yusuf B. (M.)
Behiç B. (V.)
Dr. Refik B. (V.)
Edip Servet B.
Fuat B.
Hamdi B.
Hamdullah Suphi B.
Haydar B.
Kâzım Karabekir Paşa
Tevfik Kâmil B.
İZMİR
Dr. Tevfik Rüştü B. (V.)
Kâmil B. (M.)
Mahmut Celâl B.
Mahmut Esad B. (V.)
Mustafa Necati B. (V.)
Saraçoğlu Şükrü B.
KARESİ
Ahmet Süreyya B.
Ali Şuuri B.
Haydar Adil B. (M.)
Hulûsi B. (M.)
Kâzım Paşa (Reis)
Mehmet Vehbi B. (M.)
KARS
Ağaoğlu Ahmet B.
Ömer B.
KASTAMONU
Ali Rıza B.
Hallit B.
Mehmet Fuat B.
Necmettin Molla B.
Veled Çelebi B.
KAYSERİ
Ahmet Hilmi B.
Sabit B.
Zeki B.
KIRKLARELİ
Dr. Fuat B.
KIRŞEHİR
Yahya Galip B.
KOCAELİ
Mustafa B.
Saffet B.

KONYA
Bekir B. (M.)
Kâzım Hüsnü B.
Musa Kâzım B.
Mustafa B.
Refik B.

KOZAN
Ali Salip B.

KÜTAHYA
Cevdet B.
Nuri B.

MALATYA
Dr. Hilmi B.
İsmet Paşa (Başvekil)
Mahmut Nedim B.

MARAŞ
Abdülkadir B.
Mehmet B.
Mithat B.
Nurettin B.

MARDİN
Abdülrezzak B.
Necip B.
Yakup Kadri B.

MENTEŞE
Esat B. (M.)
Şükrü Kaya B.

MERSİN
Niyazi B.

MUŞ
Osman Kadri B.
Rıza B.

NİĞDE
Ebubekir Hâzım B.

ORDU
Falik B.
Hamdi B.
İsmail B.
Recai B.

RİZE
Ali B.
Ekrem B.
Esat B.
Fuat B.
Hasan Cavit B.

SARUHAN
Mehmet Sabri B. (V.)
Mustafa Fevzi B.

SİİRD
Halil Hulki B.
Mahmut B.

SİNOP
Dr. Rıza Nur B.
Recep Zühtü B.
Yusuf Kemal B.

SİVAS
Rasim B. (İ. Â.)

SİVEREK
Halil Fahri B.
Kadri Ahmet B.

ŞARKİ KARAHİSAR
Ali Rıza B.
Mehmet Emin B.

TOKAD
Bekir Sami B.
Kâmil B. (M.)

TRABZON
Ahmet Muhtar B.
Hasan B.
Nebizade Hamdi B.
Rahmi B.
Şefik B.

VAN
İbrahim B.

ZONGULDAK
Ragıp B.
Tunalı Hilmi B. (M.)